

Předmluva (<i>Vojtěch Kubáček</i>)	35
Úvod (<i>Vojtěch Kubáček</i>)	37

O B E C N Á Č Á S T

I. Chirurgická anatomie ruky a předloktí (<i>Vladimír Michálek</i>)	41
A. Dorzální strana předloktí	41
B. Dorzální strana ruky a prstů	43
C. Volární strana předloktí	45
1. radiální skupina svalů	45
2. skupina flexorů	45
D. Volární strana ruky	47
1. volární strana zápěstí	47
2. thenar	48
3. hypothenar	50
4. střední dlaňový prostor	51
E. Volární strana prstů	53
II. Funkční anatomie ruky (<i>Vojtěch Kubáček</i>)	57
III. Fyziologie a patofyziologie pojivové tkáně (<i>Jiřina Pospíšilová</i>)	65
IV. Hojení ran (<i>Jiřina Pospíšilová</i>)	83
V. Atraumatická technika operování, způsoby náhrady tkání (<i>Jiří Krenar</i>)	89
A. Metodický přístup k chirurgickému výkonu	89
B. Fyziologické operování	90
1. atraumatický způsob operování	91
2. sledování odezvy tkání na operační poranění	96
C. Způsoby náhrady tkání	98
1. místní posun tkáně	99
2. přenosy tkání ze vzdáleného místa	107
a) jednostopkový lalok	107
b) válcový lalok (<i>Filatovův</i>)	107

3. volný přenos (transplantace) tkání	110
VI. Diagnostika postižení rukou, způsoby vyšetření, plán léčebného postupu (<i>Jiří Krenar, Vojtěch Kubáček, Věra Riebelová</i>)	123
A. Vyšetření čerstvých poranění rukou	123
B. Vyšetření postižených pourazovou deformací rukou před rekonstrukční operací	124
C. Vyšetření pomocí ultrazvukového průtokoměru	128
VII. První pomoc při poranění rukou (<i>Věra Riebelová</i>)	133

SPECIÁLNÍ ČÁST

I. Vrozené vývojové vady rukou (<i>Marie Martinová</i>)	139
Etiologie	140
Klasifikace	140
Obecné zásady léčení	140
Typy malformací rukou a jejich léčení	141
Polydaktylie	141
Zrcadlová ruka	142
Syndaktylie	144
Brachydaktylie	149
Klinodaktylie	153
Symbachydaktylie	153
Oligodaktylie (Ektrodaktylie)	156
Gigantodaktylie	157
Amniotické strangulace	159
Vrozené kontraktury prstů	162
Kamptodaktylie	162
Vrozený „lupavý“ palec	167
Vrozeně „sevřený“ palec	167
Vrozené malformace cévního systému	170
Haemangiomy, lymfangiomy ruky	173
Pigmentové naevy ruky	174
Chondromy	179
II. Čerstvá poranění rukou	181
A. Ošetření jednoduchých poranění měkkých tkání rukou (<i>Jan Válka</i>)	181
Diagnostika poranění	181
Příprava k operaci, anestézie	182
Sutury ran	186
Sudeckova posttraumatická osteoporóza	190
Imobilizace	195
B. Poranění šlach (<i>Ladislav Bařinka</i>)	195
Zásadní obecné principy ošetření	195
Diagnostika poranění šlach	198
Léčení abrupce dorzální aponeurózy prstu	203
Ošetření poraněných šlach flexorů	203
reinzerce	205
sutura šlachy flexoru	205
odlehčující odstranitelný steh proximálního pahýlu šlachy	206
Ošetření proťaté šlachy m. flexor pollicis longus	209

Ošetření přerušných šlach flexorů 2.–5. prstu	213
Ošetření přerušných šlach extensorů	214
Rehabilitace po primární sutuře šlach flexorů ruky (<i>Jaroslav Jakubík</i>)	218
C. Poranění nervů ruky (<i>Jan Válka</i>)	223
Anatomie nervů ruky	223
Druhy nervových lézí	225
Regenerace poraněného nervu	225
Ošetření čerstvých poranění nervů ruky	227
Pozdní ošetření lézí nervů ruky	228
Operační postup při sutuře nervu	228
Postup při náhradě defektu periferního nervu	230
Transplantace nervu	231
Neurolyza	233
D. Poranění kostí, kloubů a vazivového aparátu ruky (<i>Jaroslav Jakubík</i>)	235
1. Zlomeniny distálního článku prstu	236
2. Zlomeniny středního a proximálního článku prstu	237
extraartikulární	238
intraartikulární	241
komminutivní	241
3. Zlomeniny metakarpů (kromě palce)	242
a) hlavice metakarpu	242
b) zlomeniny krčku	243
c) zlomeniny diafýzy	244
d) zlomeniny báze metakarpu	245
4. Zlomeniny metakarpu palce	245
a) intraartikulární	245
1. Bennettova zlomenina	246
2. Rolandova zlomenina	248
b) extraartikulární	248
c) komminutivní	248
5. Luxace a poškození vazů interfalangeálních kloubů	248
a) poranění postranních vazů	249
b) poranění volární ploténky	249
c) luxace přední a zadní	249
d) luxační zlomeniny	250
6. Luxace metakarpofalangeálních kloubů II.–V. prstu	250
7. Luxace a poškození vazů palce	250
8. Léčení otevřených zlomenin kostry ruky	252
Ošetření rány měkkých tkání nad zlomeninou	253
a) primární ošetření rány	254
b) odložené a sekundární ošetření rány	254
E. Složitá poranění ruky (<i>Věra Riebelová, Marie Martinová, Alois Němec</i>)	255
Primární ošetření složitých poranění	256
Zásady pooperační péče u složitých poranění rukou	268
ošetření cyanózy	269
ošetření ischemie	269
ošetření infekce	269
ošetření nekrózy	270
ošetření granulační plochy	270
F. Chirurgické léčení ztrátových poranění ruky (<i>Jiří Krenar, Jaroslav Jakubík, Jan Válka</i>)	271
Ztrátové poranění hrotu prstu	272
Cross-finger flap	274

Ošetření poraněného nehtu	276
Ošetření ztráty kožního krytu	277
Skalpice prstů	279
Skalpice ruky	279
G. Léčení popálení rukou (<i>Jiří Samohýl</i>)	285
Léčení popálenin vzniklých působením elektrického proudu	307
Poleptání rukou chemickými látkami	307
H. Poranění ruky v žehlicím lisu (<i>Věra Riebelová</i>)	310
1. Klinický průběh poranění	311
2. Ošetření čerstvých neinfikovaných poranění ruky z žehlicího lisu	316
3. Postup u zastaralých infikovaných následků poranění	317
I. Odložené ošetření úrazů ruky (<i>Jiří Krenar, Jaroslav Jakubík</i>)	318
Indikace k odloženému ošetření	321
Postup při diferencované péči	321
J. Replantace prstů (<i>Jan Válka, Jaroslav Jakubík</i>)	322
III. Rekonstrukční operace na ruce	331
A. Rekonstrukce šlach flexorů (<i>Jaroslav Jakubík</i>)	331
Indikace k rekonstrukci šlach flexorů	336
Přehled rekonstrukčních operací šlach flexorů	337
1. Reinzerce šlachy	339
2. Resutura přerušené šlachy flexoru	340
3. Vysunutí distálního úponu na střední článek	340
4. Deliberace šlachy	340
5. Transpozice šlachy	341
6. Transplantace šlachy	341
7. Obnovení chybějícího poutka	350
8. Tenodéza	351
9. Tenolýza	351
Zásady pro rehabilitaci po rekonstrukční operaci následků, způsobených poraněním šlach flexorů (<i>Jaroslav Jakubík, Marie Kopřivová</i>)	353
1. Předoperační rehabilitace	353
2. Časná pooperační rehabilitace	354
B. Léčení zastaralých lézí extenzorového aparátu ruky (<i>Věra Riebelová</i>)	357
1. Konzervativní léčení lézí extenzorů	357
a) na dorzu ruky	358
b) nad proximálním interfalangeálním kloubem	358
c) distálního úponu dorzální aponeurózy	367
d) nad oběma články prstu	369
2. Chirurgické léčení poruch funkce šlach extenzorů	369
a) Rekonstrukce šlach extenzorů 2.–5. prstu na hřbetu ruky	369
b) Rekonstrukce šlach extenzorů palce	370
c) Rekonstrukční operace na dorzální aponeuróze prstu	371
Rehabilitace po rekonstrukci šlach extenzorů prstů a ruky (<i>Jiří Samohýl, Marie Kopřivová</i>)	378
C. Náhrada chybějícího palce (<i>Vojtěch Kubáček</i>)	389
1. Dosavadní způsoby náhrady chybějícího palce	389
2. Indikace k transpozici prstu	394
3. Vlastní operace transpozice prstu za chybějící palec	395
Popis typické transpozice čtvrtého prstu	395
4. Výsledky léčení	401
5. Závěr	428
D. Složité pourazové rekonstrukce ruky (<i>Věra Riebelová</i>)	428
Krukkenbergova operace	431

E. Chirurgické léčení Dupuytrenovy kontraktury (<i>Věra Riebelová</i>)	453
F. Chirurgické léčení revmatické ruky (<i>Jiří Samohýl</i>)	476
IV. Literatura	487
V. Rejstřík jmenný	491
VI. Rejstřík věcný	495